

Efektivita nařizování prvního setkání se zapsaným mediátorem ze strany soudů ČR

Abstrakt

Mediace jako alternativní způsob řešení sporů nabývá na významu v právních systémech po celém světě i v České republice. Tato diplomová práce se zaměřuje na efektivitu nařízeného prvního setkání se zapsaným mediátorem z pohledu soudců, přičemž analyzuje jeho dopady a přínosy v soudní praxi. Cílem práce je zhodnotit stávající využívání prvního setkání a posoudit, jestli je optikou soudů naplněn jeho potenciál. Konkrétním záměrem empirického výzkumu je zjistit, zda a do jaké míry je nařízené první setkání soudci vnímáno jako efektivní nástroj mimosoudního řešení sporů. Právě soudci jsou důležitými stakeholdery, neboť disponují mocí první setkání ve vhodných a účelných případech nařídít.

Teoretická část práce poskytuje podrobný přehled právního zakotvení prvního setkání v českém právním řádu a zabývá se zejména vymezením jeho obsahu. To bývá náročné s přihlédnutím ke značné flexibilitě tohoto institutu. Zvláštní důraz je kladen na aktuální legislativní změny, které dopadají i na nařizování prvního setkání podle zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních. Dále se věnuje vymezení konceptu efektivity tohoto institutu v kontextu soudního řízení i úspěšnosti samotné mediace. Vymezení účinnosti prvního setkání pohledem primární cílové skupiny je zásadní pro empirický výzkum této práce.

Empirická část práce vychází z dat získaných prostřednictvím dotazníkového šetření mezi soudci okresních a krajských soudů. Vybraná data jsou podrobena deskriptivní analýze a následně korelační analýze za účelem identifikace souvislostí mezi blíže určenými proměnnými. Výsledky poukazují na existenci korelace mezi věkem respondentů a vnímáním jeho efektivity. Dále se zabývají souvislostí mezi vnímáním efektivity daného institutu a skutečným počtem nařízených prvních setkání či mezi vnímáním efektivity prvního setkání a vnímáním jeho dopadu na délku soudního řízení.

Tato práce tak přispívá k diskuzi o roli prvního setkání v českém právním prostředí a otevírá prostor pro další výzkumnou činnost v dané oblasti. Její výstupy rovněž mohou sloužit jako dílčí podklady pro možné úvahy o minimální standardizaci prvního setkání či pro další opatření směřující k optimalizaci jeho využití.